

## August Kovačec: nacrtak za životopis o njegovu osamdesetom rođendanu

---

Mirjana Polić Bobić

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu  
mpbobic@ffzg.hr

UDK: 811.13-05 Kovačec, A.  
<https://doi.org/10.17234/9789531758819.03>

Profesor August Kovačec, čiji 80. rođendan obilježavamo ovim izdanjem, profesor je emeritus Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i redoviti član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Rođen je 6. kolovoza 1938. u Hrvatskom zagorju, u Donjem Jesenju, u krapinskom kraju. U rodnom mjestu završio je četverogodišnje osnovno školovanje, a nižu i višu gimnaziju pohađao je u Krapini, gdje je 1956. godine maturirao. Iste godine upisao je studij romanistike (na kojem je tada postojao jedino puni studij francuskoga jezika i književnosti) i rusistike. Diplomirao je 1960. godine.

U romanskom seminaru Filozofskoga fakulteta odmah je primijećen njegov dar za filologiju i jezikoslovlje, kao i neobično temeljita priprema za studij koju je mladi Kovačec uglavnom ostvario radeći sam, s literaturom do koje je prije dolaska u Zagreb mogao doći. Tako se kao gimnazijalac sam uputio i u njemački, talijanski i starogrčki jezik.

Tijekom studija pohađao je i nastavu na nekoliko drugih neofiloloških studija, odnosno lektorata: portugalskoga, talijanskoga, španjolskoga i češkoga jezika. Naime, premda se na Odsjeku za romanistiku tada izvodila samo nastava francuskoga jezika i književnosti kao puni dodiplomski studij, zahvaljujući organizacijskim sposobnostima i maru njegovih dugogodišnjih pročelnika i uglednih profesora Petra Guberine i Vojmira Vinje,<sup>1</sup> zainteresirani studenti mogli su dobiti pouku i iz drugih, već spomenutih

---

<sup>1</sup> Profesor Petar Guberina vodio je Odsjek za romanistiku od 1951. do 1958. godine, a profesor Vojmir Vinja od 1958. do 1973. godine. I iz ovoga prikaza rada akademika Kovačeca vidljivo je da je to bilo dugačko razdoblje velikoga uzleta zagrebačke romanistike, u kojem je, osim širenja samog studija na hispanistiku (studij B po tadašnjim uzusima), priprema za otvaranje slobodnoga studija luzitanistike (Katedra za portugalski jezik osnovana je 1978.) i lektorata rumunistike (1959.-1962.), zajedno s Odsjekom za engleski jezik i književnost te Odsjekom za talijanski jezik i književnost pokrenut znanstveni časopis *Studia Romanica et Anglica Zagrabiensia* (1956., pokretač prof. dr. Mirko Deanović, profesor Odsjeka za talijanistiku), organiziran Međunarodni kongres mediteranskih lingvističkih studija u tadašnjem IUC Sveučilišta u Zagrebu u Dubrovniku o kojem će projektu i skupu biti riječi u ovom prikazu života i rada profesora Kovačeca, i dr.

romanskih jezika, i koristiti tako stečeno znanje za aktivno praćenje nastave kojoj je bio svojstven baš element komparativnih jezikoslovnih analiza. Takvo poticanje na obrazovanje prema integralnoj romanistici našlo je najplodnije tlo baš u mladom studentu Kovačecu te u još nekim studentima njegova i narednih naraštaja, što je vidljivo iz njihova kasnijega znanstveno-istraživačkog i predavačkog profila. August Kovačec pohađao je i predavanja i vježbe iz sanskrta i indoeuropske lingvistike, a sam je počeo učiti još neke romanske jezike (rumunjski), te baskijski jezik. Istodobno je pratio rezultate istraživanja svojih profesora, posebno istraživanja ostataka romanskih idioma na hrvatskom prostoru koji su izišli iz uporabe i nestali.

Taj blagotvorni utjecaj tadašnjih uglednih zagrebačkih romanista rezultirao je Kovačecovim istraživanjima ostataka onih romanskih idioma koji su, premda svedeni na minimalni broj govornika, preživjeli do druge polovice XX. stoljeća: istrorumunjski i židovskošpanjolski. Uputivši se u suvremeni rumunjski jezik, on je kao student, 1959. godine obavio svoja prva terenska jezična istraživanja u "istrorumunjskim" selima u Istri. Ta će mu istraživanja kasnije pomoći pri izradi doktorske disertacije. Zbog tih svojih interesa, znanja i prvih istraživanja, profesor Kovačec je već kao diplomand te mladi lektor pa asistent bio prepoznat kao osoba koja će se razviti u izvanrednoga budućega stručnjaka.

Prvo zaposlenje profesora Kovačeca bilo je mjesto lektora hrvatskoga jezika na Filološkom fakultetu Sveučilišta u Bukureštu u Rumunjskoj. Ondje je proveo akademske godine 1960/61. i 1961/62. Pored lektorskoga rada, ondje je pohađao i nastavu kod znamenitih romanista: predavanja iz povijesti rumunjskoga jezika kod akademika Alexandrua Rosettija i profesora Jacquesa Bycka te iz španjolskoga jezika kod profesora Iorgua Iordana. Pohađao je intenzivnu nastavu albanskoga jezika kod profesora Grigorea Brâncușa. Također se, pod vodstvom profesora Mariusa Sale i Alexandrua Avrama, osposobio za fonetsko bilježenje na sluh i s pomoću aparata, te za pripremanje upitnika za rad s informatorima kao i za sve ostale elemente terenskih istraživanja.

Kad danas pogledamo glavne smjerove kasnijega znanstvenoga rada profesora Kovačeca, uviđamo da oni većim dijelom predstavljaju nastavak i razvoj njegovih bukureštanskih interesa, koji su, sa svoje strane, bili nastavak i produbljenje zagrebačkih studentskih bavljenja i interesa.

Budući da je, slijedom terenskih istraživanja istrorumunjskoga pod vodstvom profesora Vojmira Vinje iz studentskih dana, na Sveučilištu u Zagrebu prijavio izradu doktorske disertacije iz istrorumunjskoga jezika, profesor Kovačec je za boravka u Rumunjskoj stupio u vezu s profesorom Emilom Petroviciem sa Sveučilišta Cluj-Napoca, stručnjakom za lingvistič-

ku geografiju i slavensko-rumunjske jezične veze, te se s njim savjetovao o mnogim dilemama vezanima uz samu izradu doktorske disertacije. Disertacija, naslovljena „Opis današnjeg istrorumunjskog“, donosi sustavni opis tog povijesnoga narječja rumunjskoga jezika. Disertacija je prevedena na rumunjski jezik i objavljena u Bukureštu 1971. godine, a naredne godine je dobila nagradu rumunjske akademije znanosti. Profesor Kovačec i kasnije se vraćao proučavanju istrorumunjskoga u čak 16 znanstvenih radova, objavljenih u domovini te u Rumunjskoj, Sloveniji, Italiji, Austriji i Francuskoj, redom u najuglednijim časopisima.

Samo istraživanje, kao i disertaciju, temeljio je na strukturalističko-funkcionalističkoj metodologiji i na uvjerenju da svi mjesni govori (pa tako i istrorumunjski) funkcioniraju kao potpuni i živi sustavi za komunikaciju, kao i na vlastitoj spoznaji da se svi složeni mehanizmi kontakta i interferencije – koje je Uriel Weinrich tek nešto ranije prikupio i klasificirao iz mnogobrojnih jezika „s vlastitim institucijama“ – mogu evidentirati i izravno promatrati kao proces u gotovo svoj svojoj ukupnosti i na jezicima malih enklava koji ne raspolažu takvim institucijama. Zamijetio je i zabilježio velik broj interferencijskih pojava unutar te male jezične enklave, što je zahtijevalo niz objašnjenja koja je uspio izložiti i obraniti polazeći od sociolingvističkih postavaka pri čemu treba imati na umu da se sociolingvistika tada tek oblikovala. Objašnjenje za mnogobrojne jezične interferencije (u fonetici i fonologiji, morfologiji, sintaksi, semantici i rječniku) te za oblikovanje idioma koji se tipološki znatno razlikuje od genetski najbližih narječja (dakorumunjskoga, arumunjskoga i meglenorumunjskoga) našao je u obveznoj i općoj dvojezičnosti (rumunjsko-hrvatskoj) pa i u djelomičnoj trojezičnosti (rumunjsko-hrvatsko-talijanskoj) pripadnika dotične enklave, s tim da je takva dvojezičnost trajala nekoliko stoljeća. Kao važan čimbenik identificirao je to što se Istrorumunji po vjeroispovijesti odavna ne razlikuju od okolnoga jednojezičnoga stanovništva, a k tome se nacionalno najčešće izjašnjavaju kao Hrvati. Došao je do zaključka da su ta odsutnost posebne nacionalne svijesti kod Istrorumunja, dugotrajna i opća dvojezičnost te odsutnost institucija na tom jeziku rezultirali „novim jezičnim savezom“ gdje se pri prijelazu s istarskoga hrvatskoga čakavskoga na istrorumunjski (i obrnuto) mijenja samo jezična građa, dok sintaktički i semantički ustroj ostaje manje ili više identičan.

Dvogodišnji boravak na bukureštanskom sveučilištu rezultirao je profesionalnim, ali i prijateljskim vezama s rumunjskim kolegama romanistima koje će profesor Kovačec njegovati cijeloga radnog vijeka te stalnom zainteresiranošću i usmjerenošću i prema rumunjskoj romanističkoj zajednici.

Po povratku u domovinu profesor Kovačec je primljen na mjesto asistenta na Katedri za francuski jezik Odsjeka za romanske jezike i književnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, kojega je danas profesor emeritus. U prvim godinama rada, u asistentskom razdoblju (1962. – 1967.) bavio se pretežito povijesnim i poredbenim aspektima francuskoga i drugih romanskih jezika te tzv. balkanskom romanistikom. Posljednju akademsku godinu tog razdoblja proveo je na studiju na sveučilištu Sorbonne i na École Pratique des Hautes Études u Parizu, na predavanjima i seminarima opće lingvistike profesora Andréa Martineta na obje navedene visokoškolske institucije, te u seminarima indoeuropske i opće lingvistike kod profesora Émilea Benvenistea na École Pratique des Hautes Études. Radi boljeg uvida u jezičnu povijest Francuske tamo je proučavao i okcitanski, katalonski i baskijski jezik.

Odmah po povratku, 1967. godine, izabran je za docenta na Katedri za francuski jezik Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Od tada je August Kovačec počeo preuzimati glavninu kolegija iz povijesti francuskoga jezika, starofrancuskoga i romanske lingvistike, a bio je mentorom više doktorskih disertacija.

Od početka rada Katedre za španjolski jezik, odnosno nakon uspostave studija španjolskoga jezika kao predmeta B (1968. godine) predavao je ključne jezikoslovne predmete i kolegije: „Deskriptivna gramatika španjolskoga jezika” i „Opća lingvistika za hispaniste”, a od kraja sedamdesetih, kada je studij španjolskoga jezika i književnosti proširen i podignut na razinu tadašnjega četverogodišnjega studija “A” (u skladu s tadašnjom reformom visokog obrazovanja), profesor Kovačec je na njemu, uz kolegije koje je već izvodio, preuzeo i kolegij „Povijest španjolskoga jezika” i izvodio ga do 2001. godine. Bio je mentorom gotovo svih doktorskih disertacija iz jezikoslovlja koje su u strogom ili u širem smislu zahvaćale hispanističke teme dosad obranjene na Sveučilištu u Zagrebu. Tadašnji njegovi doktorandi danas djeluju u svim hrvatskim i nekim inozemnim znanstvenim zajednicama.

Kad je posrijedi hispanistički dio njegove nastavničke aktivnosti, valja reći da je i njemu profesor Kovačec pristupio dosljedno svom ukupnom, dotad već izgrađenom akademskom habitusu: premda se, kao što smo već spomenuli, od studentskih dana obrazovao za integralnog romanista, nije se nastave na Katedri za španjolski jezik primio bez istodobne znanstveno-istraživačke aktivnosti u hispanistici, iako je i njegovo dotadašnje obrazovanje predstavljalo veoma solidnu podlogu za nju. Najprije je 1969. godine „ciljano” pohađao uglednu ljetnu školu hispanske filologije (Curso Superior de Filología Hispánica) koju je organizirao španjolski Consejo Superi-

or de Investigaciones Científicas, a vodio profesor Manuel Alvar, budući predsjednik Španjolske kraljevske akademije (Real Academia Española). Profesor Alvar bio je tih godina zajedno s profesorom Vinjom jedan od glavnih suradnika na međunarodnom projektu izrade lingvističkog atlasa Sredozemlja. I IV. međunarodni kongres mediteranskih lingvističkih studija, izravno povezan s radom na tom projektu i postignutim rezultatima, održan je u tadašnjem IUC-u Dubrovnik Sveučilišta u Zagrebu, u travnju 1971., a profesor Kovačec bio je izvršni tajnik kongresa.

Istodobno se profesor Kovačec prihvatio terenskog istraživanja židovskošpanjolskoga jezika, posebice malobrojnih govornika tog jezika u Dubrovniku, ali i ostalih sefardskih zajednica na prostoru bivše SFRJ. Na temelju njih, ranih sedamdesetih godina prošlog stoljeća objavio je prvi sustavni znanstveni opis dubrovačkoga sefardskoga govora s usporedbama s govorom sarajevskih Sefarda. Ti su radovi, prihvaćeni u međunarodnim krugovima s jednakim uvažavanjem kao i rezultati istraživanja istrorumunjskoga, postali i polazištem za daljnja izučavanja, za izradu diplomskih i magistarskih radova te za doktorske disertacije.

Sveukupni znanstveno-istraživački rad i objavljeni radovi kvalificirali su Augusta Kovačeca za brzo napredovanje u tadašnjoj akademskoj hijerarhiji koja se po tom svom ključnom aspektu veoma razlikuje od današnje, gotovo permisivne u tom pogledu. Već 1973. godine izabran je za izvanrednoga, 1983. za redovitoga profesora, a 1999. godine za redovitoga profesora u trajnom zvanju na Katedri za francuski jezik na kojoj je započeo akademsku karijeru. U to je vrijeme u dva navrata (1982. i 1984.) boravio na sveučilištu u Lundu kao gostujući profesor. U međuvremenu je vršio dužnost pročelnika i zamjenika pročelnika Odsjeka za romanistiku, a u razdoblju 1978.–1980. i dužnost predstojnika tadašnjeg Odjela za književnosti i jezike matičnog fakulteta. Godine 1988. od profesora Vojmira Vinje, koji je tada umirovljen, preuzeo je i predstojništvo Katedre za romansku lingvistiku, koju je dužnost vršio do vlastitog umirovljenja. Od godine 2007. August Kovačec je, kao što je već rečeno, professor emeritus Sveučilišta u Zagrebu.

Jedna od zasluga profesora Kovačeca za razvitak studija romanistike na Sveučilištu u Zagrebu, a napose na Odsjeku za romanistiku, uspostavljanje je studija rumunjskoga jezika i književnosti u punom opsegu 2003. godine, kad je osnovana Katedra za rumunjski jezik i književnost. On je, naime, nastavio višedesetljetno nastojanje profesora Vinje i Guberine da dobiju dopuštenje za taj studij, otvoren istom tek nakon osamostaljenja Republike Hrvatske. Profesor Kovačec tada se prihvatio izvođenja čak četiriju kolegija: „Uvod u rumunjsku civilizaciju“, „Fonetika i fonologija rumunjskoga je-

zika" na preddiplomskom, te tri godine kasnije, kolegija „Istrorumunjski" i „Slavensko-rumunjski jezični dodiri" prvom naraštaju studenata diplomskog studija rumunjstike. Te je kolegije izvodio do 2014. godine.

Profesor je u tijeku radnog vijeka razgranao znanstveno-istraživački rad u još nekoliko smjerova. Proučavao je odnos između priobalnih balkanskoromanskih idioma (dalmatskoga, posebice njegove bolje potvrđene veljotsko/krčkoromanske inačice) i rumunjskoga; bavio se usporednim, a međusobno neovisnim razvojem pojedinih jezičnih pojava u rumunjskom i iberskoromanskim jezicima (španjolskom, katalonskom, galješkom); proučavanjem manjinskih jezika u Hrvatskoj i bivšoj SFRJ, primjerice, proučavanjem jezika arbanaške enklave u Zadru.

Pored tih sveobuhvatnih komparativnih romanističkih istraživanja, profesor Kovačec se tijekom radnog vijeka u hrvatskoj znanstvenoj sredini profilirao i kao jedan od vodećih stručnjaka za jezikoslovne teorije kao i za komparativne analize općenito (primjerice, razdjeli „Lingvistička geografija" i „Ferdinand de Saussure i europski strukturalizam" u izdanju *Uvod u opću lingvistiku* 2000., predgovor izdanju *Tečaj opće lingvistike*, 2000.), te prijevode važnih teorijskih tekstova - primjerice, prijevod Martinetovih *Osnova opće lingvistike*. Mnoge prijevode kapitalnih djela svjetske lingvistike na hrvatski jezik recenzirao je ili im je napisao predgovor. Jednako je i s leksikografskim izdanjima. Uz ostale priloge, nerijetko recenzira priloge o standardnom hrvatskom jeziku za hrvatske jezikoslovne časopise (*Suvremena lingvistika*, *Studia Romanica et Anglica Zagrabienisia*, *Filologija*, *Radovi HAZU*, *Folia onomastica Croatica*, *Radovi Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* i dr.) kao i opsežnije studije iz istog područja. Desetljećima djeluje u uredništvu časopisa *Studia Romanica et Anglica Zagrabienisia*.

Zahvaljujući takvu znanstvenom profilu i opusu, profesor Kovačec desetljećima je bio i jedan od predavača i mentora na poslijediplomskom (najprije magistarskom, a zatim doktorskom) studiju lingvistike Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Povremeno je, kao pozvani predavač, gostovao na sveučilištima u Moskvi, Parizu, Udinama, Bukureštu i drugima.

U prvim godinama djelovanja dubrovačkoga Interuniverzitetskog centra Sveučilišta u Zagrebu, dok je ta ustanova uspijevala održati nažalost kratkotrajni profil „detaširanoga" kampusa specijalizirana za poslijediplomske studije, profesor Kovačec je predavao na tamošnjim poslijediplomskim studijima „Kultura istočne obale Jadrana" i „Lingvistika".

Profesor Kovačec je na Odsjeku za romanistiku, ali i na cijelom Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu uvijek vodio brigu za profesionalno stasanje kolega koji su bilo godinama bilo akademskim statusom bili mlađi

od njega. Bio je mentorom magistarskih radnji i doktorskih disertacija te izvjestiteljem i predsjednikom povjerenstva najvećem broju današnjih nastavnika na Odsjeku za romanistiku te mnogim kolegama na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, recenzentom njihovih knjiga, ali i savjetnikom kad god je netko od njih/nas zamolio za razgovor i savjet glede istraživanja, predavačkog rada i svakovrsnih aspekata akademske i znanstveno-istraživačke prakse. Njegova svijest o važnosti kvalitete znanstveno-istraživačkog rada na matičnoj ustanovi i njezina predstavljanja u široj akademskoj i znanstvenoj zajednici, njegovi visokostručni i dobronamjerni savjeti mnogima od nas su pomogli i s velikom zahvalnošću ih se sjećamo.

Posebno je poglavlje u aktivnosti profesora Kovačeca ono koje bismo mogli nazvati „brigom za materinski, hrvatski jezik“, to jest, rad u različitim državnim, akademskim i kulturnim tijelima i povjerenstvima koja su skrbila i skrbe za hrvatski jezik, od pitanja njegova naziva do uporabe na različitim razinama. Pođemo li ih nabrajati od kraja, za istaknuti je da je u 2017., dakle, u pedesetoj obljetnici objavljivanja Deklaracije o nazivu i položaju hrvatskoga jezika, objavio najduži i najiscrpniji tekst o sveukupnom tijeku događaja koji su doveli do Deklaracije u hrvatskoj periodici (*Hrvatska revija* 1/2017). U devedesetima prošloga stoljeća, to jest, prvim godinama hrvatske neovisnosti, ključnima za uspostavu nastave hrvatskoga jezika (bilo na razini lektorata ili studija) na stranim sveučilištima, kad je zajedničkim naporima Republike Hrvatske i stranih akademskih i državnih partnera otvoreno više takvih mjesta na visokoškolskim ustanovama u cijelome svijetu, a hrvatski jezik konačno razdvojen od srpskoga kao predmet neofilološkog studiranja, bio je član Odbora za lektorate hrvatskog jezika u inozemstvu Ministarstva znanosti i tehnologije (kasnije Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa). Objavio je i nekoliko znanstvenih radova o kajkavskim govorima u hrvatskim i austrijskim znanstvenim časopisima, a briga za hrvatski jezik u kapitalnim leksikografskim izdanjima, koja je uredio, predstavlja njegov najopsežniji pothvat na razini struke i stručnog projekta u praksi.

Naime, leksikografska djelatnost profesora Kovačeca posebno je poglavlje u njegovu sveukupnom radu, a traje već preko pet desetljeća. Prvi veliki leksikografski projekt na kojem je bio jednim od glavnih suradnika bio je kapitalni *Enciklopedijski rječnik lingvističkih pojmova* (objavljen 1969. na gotovo 2000 stranica u dva sveska), izrađen prema zamislima i pod vodstvom profesora Rikarda Simeona. U tom dvosveščanom izdanju, kakvim se ne mogu pohvaliti sve kulture, August Kovačec je autor natuknica o jezicima svijeta te dobrog dijela natuknica o općelingvističkom i gramatičkom nazivlju.

Nakon tog projekta, profesor Kovačec je povremeno surađivao na različitim projektima Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža (tada Jugoslavenski leksikografski zavod), od kojih valja posebice istaknuti suradnju na prvoj knjizi *Osmojezičnog enciklopedijskog rječnika* glavnog urednika Tomislava Ladana. Krajem osamdesetih godina prihvatio je dužnost glavnog urednika *Hrvatskog općeg leksikona*, koji je, nakon značajnih preinaka abecedarija do kojih je došlo zahvaljujući prelasku iz jednopartijskog u demokratski sustav i osamostaljenju Republike Hrvatske, objavljen 1996. godine. Bilo je to prvo leksikografsko izdanje koje je odražavalo i zadovoljavalo potrebe društva i kulture koji su ga iznjedrili te je predstavljalo veliki stručni uspjeh i izazvalo zanimanje društva. Za izradu tog iznimno vrijednog izdanja profesor Kovačec je nagrađen medaljom Leksikografskog zavoda, a nakon toga povjerena mu je dužnost pomoćnika glavnog urednika (s ovlastima izvršnog urednika) *Hrvatske enciklopedije*, kapitalnog izdanja Leksikografskog zavoda. *Hrvatska enciklopedija* objavljena je u 11 svezaka u razdoblju od deset godina: od 1999. do 2009. Sam posao trajao je, međutim, punih trinaest godina, a započeo je razradom načela za uvrštavanje i obradu građe, za transkripciju, transliteraciju i etimologiju koja se dosljedno primjenjivala do kraja edicije. Nakon povlačenja akademika Brozovića s mjesta glavnog urednika, na tu je dužnost imenovan profesor Kovačec i on je vodio uređivanje svezaka broj IV, V, VI i VII. Povukavši se s te dužnosti, prihvatio je status glavnoga konzultanta novoga glavnog urednika i tu je dužnost obavljao do kraja izrade *Hrvatske enciklopedije*. Od početka do kraja izrade tog golemog djela od preko milijun leksikografskih redaka on je jedini neprekidno i sustavno bio u samom vodstvu tog djela od nacionalne važnosti.

Uređujući obje edicije, profesor Kovačec je posebnu pozornost posvećivao uporabi one stručne i znanstvene terminologije, toponomastike te svakovrsnog nazivlja i pojmovlja koje ima uporište u hrvatskoj kulturi. Nakon desetljeća u kojima su se izdanja te ugledne leksikografske institucije, kao i cjelokupna hrvatska izdavačka djelatnost u području stručnih izdanja, morale do manje ili veće mjere voditi načelom „razumljivosti” ili „prihvatljivosti” (ne spominjemo političku oportunistu) na širem prostoru bivše Jugoslavije, taj je segment uređivanja tih izdanja sam po sebi predstavljao pothvat i danas je putokaz mnogim strukama, publicistima, javnim djelatnostima i svekolikoj javnosti kad je posrijedi hrvatski jezik pojedinih struka. Valja naglasiti i da je zajedno s prvim glavnim urednikom, akademikom Daliborom Brozovićem, osmislio i vodio izradu transkripcijskog sustava za potrebe *Hrvatske enciklopedije*, a taj je sustav poslije prihvaćen za sva izdanja Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža.

Godine 1997. August Kovačec izabran je za redovitog člana Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, u njezin Razred za filološke znanosti. Prije toga, od 1990. godine, bio je član suradnik istoga razreda HAZU-a.

U Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti akademik Kovačec razvio je dodatnu bogatu djelatnost uz dotadašnji angažman sveučilišnog nastavnika i leksikografa. U prvim godinama najviše je sudjelovao u daljnjem kvalitetnom povezivanju Akademije s europskim tijelima ustrojenima za povezivanje nacionalnih znanstvenih ustanova i promišljanje europske znanstvene politike. Jedna od dviju njegovih najvažnijih dužnosti u tom smjeru bila je svakako dužnost stalnog predstavnika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Stalnom odboru za humanističke znanosti Europske znanstvene zaklade (ESF) u Strasbourgu u razdoblju 2003. – 2005. Godine 2004., prihvatio je i dužnost predsjednika Odbora za međunarodnu suradnju Akademije, koju je vršio do 2009., kada je postao glavni i odgovorni urednik Akademijina časopisa *Filologija*. Od 2011. godine vrši i dužnost tajnika Razreda za filologiju.

Gotovo u isto vrijeme, 1999. godine, akademik Kovačec izabran je za počasnog člana Instituta za lingvistiku Rumunjske akademije, i za profesora honoris causa Sveučilišta u Bukureštu. Mnogo ranije, još 1969., izabran je za člana Société de Linguistique Romane u Strasbourgu, te Société de Linguistique Fonctionnelle u Parizu od 1971.

U tijeku devedesetih godina profesor je Kovačec u dva saziva bio član Nacionalnog vijeća za znanost: 1993. – 1995. te 1997. – 1999. Godine 2009. on je za cjelokupni znanstveni rad i rad u svim segmentima znanosti i visokog školstva, te u najvišim i najodgovornijim tijelima i ustanovama koje brinu o dobru ustroju i kompatibilnosti s dobrom međunarodnom praksom tih dviju grana od presudne važnosti za napredak svakoga društva i naroda, primio Državnu nagradu za znanost. Takva nagrada predstavlja neku vrstu krune cijele karijere. Profesor August Kovačec nastavio je nakon primitka i te nagrade veoma aktivno raditi i kao redoviti član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, i kao professor emeritus, i kao autor i istraživač. Takvim stavom i aktivnošću on postojano pomaže ovoj znanstvenoj sredini i predstavlja primjer svima onima koji mu svojim radovima u ovom zborniku žele odati priznanje u povodu njegova 80. rođendana i tako zahvaliti za sve ono što su od njega kao znanstvenika i čovjeka imali prilike i sreće naučiti.

